

Lausuntopyyntö hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Johdanto

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

Asetusmuutoksella säädettäisiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kertoimen (hyte-kerroin) indikaattorien tavoitearvoista ja täydennettäisiin sääntelyä indikaattorien laskentatavasta (3 ja 3 a §). Lisäksi muutettaisiin pelastustoimen riskikertoimen tekijöitä ja niiden painokertoimia koskevaa sääntelyä (4 §). Asetusmuutokset liittyvät eduskunnassa käsittelyssä olevaan hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamista ja väliaikaista muuttamista koskevaan hallituksen esitykseen (HE 38/2025 vp).

Hyte-kertoimen laskentatapaa koskevat muutosehdotukset (3 a §) olivat jo lausunnoilla esityksen 38/2025 lausuntokierroksella. Lausuntokierroksen palautteen perusteella asetuksessa (3 §) ehdotetaan lisäksi säädettäväksi indikaattorien tavoitearvoista, minkä tarkoituksena on lisätä hyvinvointialueiden rahoituksen läpinäkyvyyttä sekä kannustavuutta. Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi toimeentulotuen saamista koskevan indikaattoriin tietosisältöä niin, että se ei kattaisi alueen myöntämää ehkäisevää ja täydentävää toimeentulotukea vaan ainoastaan perustoimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat vastaavanikäisestä väestöstä.

Pelastustoimen riskikerrointa koskevaan asetuksen 4 §:ään esitetään lisättäväksi kaksi uutta riskikohdetta tai toimintaa, jotka nostaisivat riskiluokkaan III ja IV kuuluvan ruudun painokerrointa. Näitä olisivat matkailutoiminta sekätoiminta, jossa on kohonnut riski öljy- tai aluskemikaalivahingolle. Lisäksi pykälässä luetelluille riskikohteille ja toiminnalle säädettäisiin eri painokertoimia 1 ja 5 painokerrointen välillä.

Ehdotettua asetuksen sääntelyä sovellettaisiin hyvinvointialueiden rahoitukseen vuodesta 2026 lukien. Asetus on tarkoitus antaa lausuntokierroksen jälkeen syyskuussa 2025.

Tausta

Asetusehdotus on valmisteltu valtiovarainministeriössä hyte-kerrointa koskevilta osin (3 ja 3 a §) yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa sekä pelastustoimen riskikerrointa koskevilta osin (4 §) yhteistyössä sisäministeriön

kanssa. Asetusluonnosta on käsitelty valtiovarainministeriön asettamassa hyvinvointialueiden rahoitusmallin kehittämisen valmisteluryhmässä.

Vastausohjeet vastaanottajille

Myös jakelulistan ulkopuoliset tahot voivat halutessaan antaa lausuntonsa.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta.

Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/14277/2025.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.vm(at)gov.fi tai postitse osoitteeseen PL 28, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/14277/2025. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus VM053:00/2025). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään antamaan **viimeistään 19.8.2025**.

Valmistelijat

Hallitusneuvos Eeva Mäenpää, VM, puh. 02955 30266, eeva.maenpaa(at)gov.fi (asetus)
Finanssiasiantuntija Roosa Valkama, VM, puh. 02955 30560, roosa.valkama(at)gov.fi,
vaikutusarviot

Johtava erityisasiantuntija Antti Väisänen, VM, puh. 02955 30466, antti.vaisanen(at)gov.fi,

hyte-kertoimeen liittyvät ehdotukset

Johtava asiantuntija Linda Viitala, SM, puh. 02954 88299, linda.viitala(at) gov.fi,
pelastustoimen riskikertoimeen liittyvät ehdotukset

Lausuntopyynnön teknisiin kysymyksiin lisätietoja antaa:

Projektiassistentti Essi Taavitsainen, puh. 02955 30141, essi.taavitsainen(at)gov.fi

Liitteet:

[VN asetus rahoitusasetuksen muuttamisesta 12.6.2025.pdf](#)

[VN rahoitusasetus perustelumuistiolounnos 12.6.2025.pdf](#)

[SV VN asetus rahoitusasetuksen muuttamisesta 12.6.2025.pdf](#)

Jakelu:

Aivoliitto ry
A-klinikka Oy
Barnavårdsföreningen i Finland rf
Diabetesliitto ry
Duodecim
Ehyt ry
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Savon hyvinvointialue
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Filha ry
Folkhälsan
Helsingin kaupunki
Hengitysliitto ry
HUS-yhtymä
HyTe ry
Hyvinvointiala HALI ry
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
Ikäinstituutti
Into - etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Kainuun hyvinvointialue
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Kulta ry
Kymenlaakson hyvinvointialue
Lapin aluehallintovirasto
Lapin hyvinvointialue
Lapsiasiavaltuutettu

Lastensuojelun keskusliitto ry
Liikuntayrittäjät ry
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Lääkäripalveluyritykset LPY ry
Maanmittauslaitos
Mannerheimin Lastensuojeluliitto
Mielenterveyden keskusliitto ry
Mieli ry
Muistiliitto ry
Olympiakomitea
Pelastakaa Lapset ry
Pelastusopisto
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
RETS Rikoksettoman elämän tukisäätiö
Satakunnan hyvinvointialue
Sininauhaliitto ry
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto
Sosiaali- ja terveysministeriö
Sosiaalityöntekijöiden seura ry
Soste Suomen sosiaali ja terveys ry
Suomen Kuntaliitto
Suomen lääkäriliitto
Suomen Palopäälystöliitto
Suomen pelastusalan ammattilaiset SPAL ry
Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö
Suomen Sopimuspalokuntien Liitto
Suomen Sydänliitto
Suomen Terveystieteiden tutkimuskeskus
Syöpäjärjestöt
Takuusäätiö
Tatu ry
Terveystieteiden tutkimuskeskus
Tilastokeskus
Työttömien Keskusjärjestö ry
Vanhusasiavaltuutettu
Vanhustyön keskusliitto
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Lausunnonantajan lausunto

1. Huomionne ehdotetuista hyte-kertoimen indikaattorien tavoitearvoista (3 §) ja laskentatavasta (3 a §)?
2. Huomionne ehdotetuista pelastustoimen riskikertoimen tekijöistä ja niiden painokertoimista (4 §)?
3. Muut mahdolliset huomionne asetuksesta?

Ahonen Ville-Veikko
Valtiovarainministeriö

Mäenpää Eeva
Valtiovarainministeriö